

MINISTERSTWO GOSPODARKI

***ANALIZA
SYTUACJI GOSPODARCZEJ
POLSKI W I POŁOWIE 2007 R.***

DEPARTAMENT
ANALIZ I PROGNOZ

Warszawa, sierpień 2007 r.

Spis treści

<i>Synteza .....</i>	<i>3</i>
<i>Ożywienie gospodarcze.....</i>	<i>5</i>
<i>Przyspieszenie dynamiki produkcji sprzedanej przemysłu... ..</i>	<i>7</i>
<i>Przyspieszenie dynamiki w budownictwie... ..</i>	<i>9</i>
<i>Rolnictwo... ..</i>	<i>10</i>
<i>Handel wewnętrzny – wzrost sprzedaży.....</i>	<i>11</i>
<i>Stopniowe przyspieszenie inflacji.....</i>	<i>12</i>
<i>Rynek pracy – poprawa sytuacji... ..</i>	<i>14</i>
<i>Wzrost wynagrodzeń oraz świadczeń społecznych.....</i>	<i>17</i>
<i>Finanse publiczne.....</i>	<i>19</i>
<i>Polityka monetarna... ..</i>	<i>20</i>
<i>Kurs walutowy... ..</i>	<i>22</i>
<i>Zwiększenie deficytu obrotów handlu zagranicznego.....</i>	<i>23</i>
<i>Pogorszenie bilansu płatniczego.....</i>	<i>24</i>

Synteza

- **Polska gospodarka jest obecnie w fazie wysokiego wzrostu gospodarczego**, jednocześnie utrzymując stabilną inflację oraz zachowując bezpieczną pozycję zewnętrzną. Źródła wzrostu gospodarczego (ożywienie popytu inwestycyjnego, stabilny, wysoki wzrost konsumpcji i dynamicznie rosnący eksport) wskazują, że obecnie obserwowane tendencje w gospodarce mają charakter trwały.
- Według danych GUS **wzrost PKB w 2006 roku wyniósł 6,1%**. Tendencje wzrostowe utrzymały się na początku 2007 roku i według wstępnego szacunku GUS w I kwartale wzrost wyniósł 7,4%. W wyniku nieco słabszych rezultatów uzyskanych w II kwartale, według DAP MG w I połowie roku PKB wzrosło o 6,5%.
- W I połowie 2007 roku wzrost **produkcji sprzedanej przemysłu** wyniósł 10,7% (w podmiotach o liczbie pracujących pow. 9 osób). Wzrost produkcji odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 12,8%), natomiast w pozostałych sekcjach zaobserwowano spadki.
- W okresie styczeń-czerwiec br. **produkcja budowlano-montażowa** w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wzrosła o 30,2%, jako rezultat bardzo dużych wzrostów odnotowanych w pierwszych dwóch miesiącach. Było to wynikiem sprzyjających warunków atmosferycznych, jak również efektem niskiej bazy na początku 2006 r. Jednak w ostatnim miesiącu półrocza dynamika była wyraźnie niższa.
- Dobre wyniki w **handlu wewnętrznym** odnotowane w 2006 roku utrzymały się w I połowie br. i wzrost wolumenu sprzedaży detalicznej wyniósł 15,6% (w podmiotach o liczbie pracujących pow. 9 osób).
- **Według wstępnych danych GUS** w okresie styczeń-maj 2007 roku wartość eksportu wyniosła 38,9 mld euro i była o 12% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem roku 2006. Wartość importu wyniosła 45,1 mld euro i była o 14,5% wyższa w relacji do roku poprzedniego. Ujemne saldo obrotów handlu zagranicznego wyniosło więc 6,1 mld euro, a jego pogorszenie było wynikiem znacznego powiększenia deficytu w obrotach z krajami rozwijającymi się oraz zmniejszenia nadwyżki w handlu z krajami rozwiniętymi w tym Unii Europejskiej. Poprawa relacji nastąpiła jedynie w grupie krajów Europy Środkowo-Wschodniej gdzie deficyt uległ zmniejszeniu.
- W świetle wstępnych danych NBP w okresie styczeń-maj 2007 roku miało miejsce pogorszenie ujemnego salda **na rachunku bieżącym bilansu płatniczego w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku**. Większy deficyt był zdeterminowany przede wszystkim zwiększeniem ujemnego salda na rachunku obrotów towarowych oraz rachunku dochodów. Mniejszy był napływ inwestycji portfelowych, a napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych nieco się zwiększył.
- Inflacja mierzona **wskaźnikiem CPI** w okresie styczeń-czerwiec 2007 r. była wyższa niż w 2006 i wyniosła 2,2%. Jednocześnie obserwuje się stopniowy wzrost presji inflacyjnej. Wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu w okresie sześciu miesięcy 2007 roku był znacznie wyższy niż przed rokiem i wyniósł 2,7%, natomiast ceny produkcji budowlano-montażowej wzrosły o 6,8%.

- **Na rynku pracy doszło do dalszej poprawy sytuacji.** W okresie styczeń-czerwiec 2007 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 4,4% wyższe niż przed rokiem. Na koniec czerwca 2007 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła względem grudnia 2006 r. o 18%, a stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 12,4% (wobec 14,9% w grudniu 2006 r.).
- W okresie styczeń-czerwiec 2007 roku realnie wzrosły zarówno wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, jak i emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń. Wzrosła również siła nabywcza emerytur i rent rolników indywidualnych. Wzrost **przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia nominalnego brutto** w sektorze przedsiębiorstw był o 4,3 pkt. proc. wyższy niż wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.
- **Wyniki realizacji budżetu** w I połowie 2007 roku wskazują, że wykonanie deficytu budżetowego było znacznie niższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, do czego przyczyniła się niższa realizacja wydatków w porównaniu do wykonania w zakresie dochodów. Jednocześnie zarówno w zakresie dochodów, jak i wydatków odnotowano wzrost w relacji do roku poprzedniego. Wzrost dochodów był efektem głównie wyższych wpływów zarówno z podatków pośrednich, jak również CIT i PIT. O wzroście wydatków zadecydowało w znacznej mierze zwiększenie kosztów obsługi długu zagranicznego i subwencji ogólnych dla jednostek samorządu terytorialnego.
- W I połowie 2007 r. **Rada Polityki Pieniężnej** podwyższyła stopy procentowe dwukrotnie. O ich podniesieniu Rada zdecydowała dopiero w kwietniu (o 0,25 pkt. proc.). Ponowna podwyżka miała miejsce w czerwcu (o 0,25 pkt. proc.). W okresie styczeń-czerwiec 2007 r. nastąpił wzrost szerokiego agregatu pieniężnego oraz wąskiego agregatu, to jest gotówki w obiegu, w porównaniu do analogicznego okresu 2006 roku.
- **Na rynku walutowym** w I połowie 2007 roku złoty umocnił się w stosunku do dolara, jak i wobec euro, w porównaniu do analogicznego okresu 2006 roku. Było to spowodowane głównie sytuacją na międzynarodowym rynku walutowym, na którym dolar traci na wartości względem euro.

Ożywienie gospodarcze...

Pierwsze oznaki ożywienia gospodarczego zaobserwowane w 2002 roku, były kontynuowane w kolejnych latach. W 2006 r. tempo wzrostu PKB było wyższe niż przed rokiem o 6,1%. Utrzymujące się ożywienie popytu wewnętrznego powoduje dalsze pogłębianie się deficytu handlu zagranicznego.

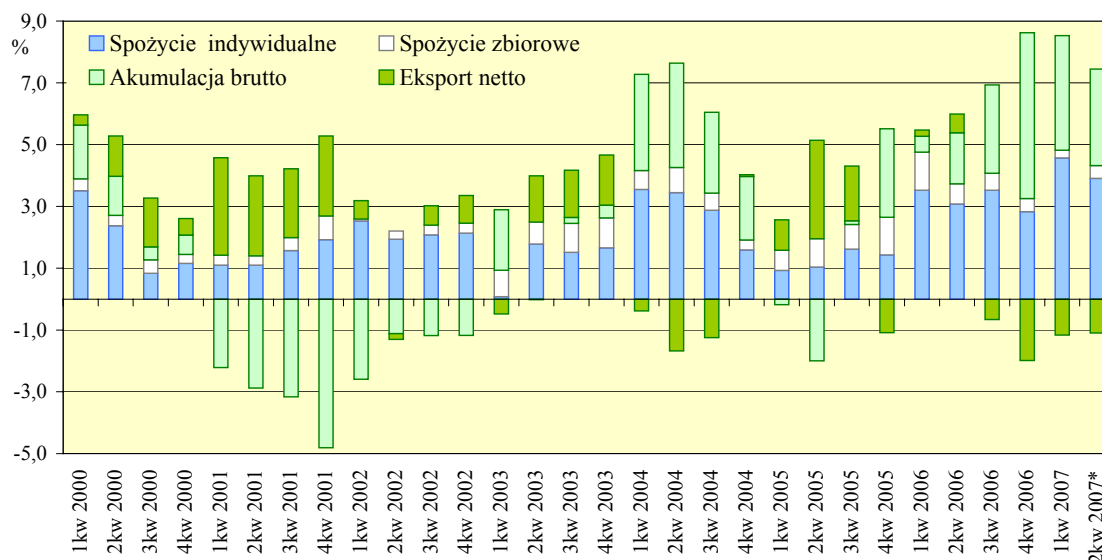
Tabela 1 Stopa wzrostu PKB w latach 2003-2007

	2003				2004				2005				2006				2007	
R/R	3,9				5,3				3,6				6,1					
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI
R/R	2,4	4,0	4,2	4,7	6,9	6,0	4,8	4,0	2,4	3,2	4,3	4,4	5,5	6,0	6,3	6,6	7,4	6,0*

* szacunek MG DAP

Źródło: GUS

Wykres 1 Dekompozycja wzrostu PKB w latach 2000 – 2007

* szacunek DAP MG

Źródło: Obliczenia DAP MG na podstawie danych GUS

Według wstępnego szacunku GUS wzrost PKB w I kwartale 2007 roku wyniósł 7,4%. W całym analizowanym okresie czynnikiem, który ze strony popytowej miał najistotniejsze znaczenie dla wzrostu gospodarczego, było spożycie ogółem. Równie ważnym czynnikiem w tworzeniu PKB były nakłady inwestycyjne, których dynamika znacznie przyspieszyła w wyniku zwiększonej aktywności przedsiębiorstw w przemyśle i budownictwie.

Obecne ożywienie ma szeroki zasięg oddziaływania i obejmuje całą gospodarkę. Mimo odnotowania nieco słabszych wyników zarówno w przemyśle jak i budownictwie, należy oczekiwać utrzymania się tendencji wzrostowych w najbliższym czasie. Nadal dynamicznie, choć wolniej niż przed rokiem, rośnie eksport, któremu towarzyszy jednak szybszy wzrost importu w wyniku zwiększonego popytu krajowego, będącego efektem wzrostu zatrudnienia i produkcji. W konsekwencji jednak deficyt działa negatywnie na tempo wzrostu gospodarczego.

W I połowie roku, według szacunku DAP MG, że wzrost PKB wyniósł 6,5%. Utrzymał się znaczny wpływ popytu wewnętrznego jako efekt zwiększenia konsumpcji indywidualnej o 6,4%. Na wyższe niż przed rokiem tempo wzrostu konsumpcji prywatnej wpłynęły wyższa dynamika nominalnych dochodów do dyspozycji oraz rosnące tempo wzrostu kredytów konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych (roczne tempo wzrostu średnio w tym okresie sięgnęło prawie 40%). O większych wydatkach na konsumpcję zdecydowały m.in.: poprawa sytuacji na rynku pracy, wzrost wynagrodzeń, waloryzacja świadczeń społecznych, transfery emigracji zarobkowej, a także dopłaty bezpośrednie dla rolników. Wzrostowi konsumpcji sprzyjały także bardzo korzystne nastroje konsumentów. Zwiększenie konsumpcji potwierdza też wzrost sprzedaży detalicznej (w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wzrost wyniósł 15,6% wobec wzrostu 10,5% przed rokiem).

Akumulacja brutto wzrosła o 24%. Znaczny wzrost był możliwy w związku z szybkim tempem wzrostu nakładów brutto na środki trwałe (26%), przy utrzymującym się niskim poziomie zapasów. Oczekiwania dotyczące wyższego poziomu nakładów inwestycyjnych, wynikają w największym stopniu z wysokiego wzrostu produkcji przedsiębiorstw produkujących głównie dobra inwestycyjne oraz dynamicznego wzrostu produkcji budowlano-montażowej, a także wysokiego popytu inwestycyjnego. Biorąc pod uwagę dobrą sytuację finansową przedsiębiorstw i pozytywną ocenę koniunktury w najbliższym czasie, zakładamy, że jest to efekt przede wszystkim znaczących inwestycji firm, a także większego wykorzystania środków unijnych przez podmioty gospodarcze, jak i samorządy. Realizację większej liczby przedsięwzięć i co warto podkreślić w sposób bardziej efektywny, częściowo odzwierciedla wysoka dynamika nakładów w I połowie 2007 r.

Tabela 2 Wzrost wartości dodanej brutto wg sekcji w latach 2000-2007

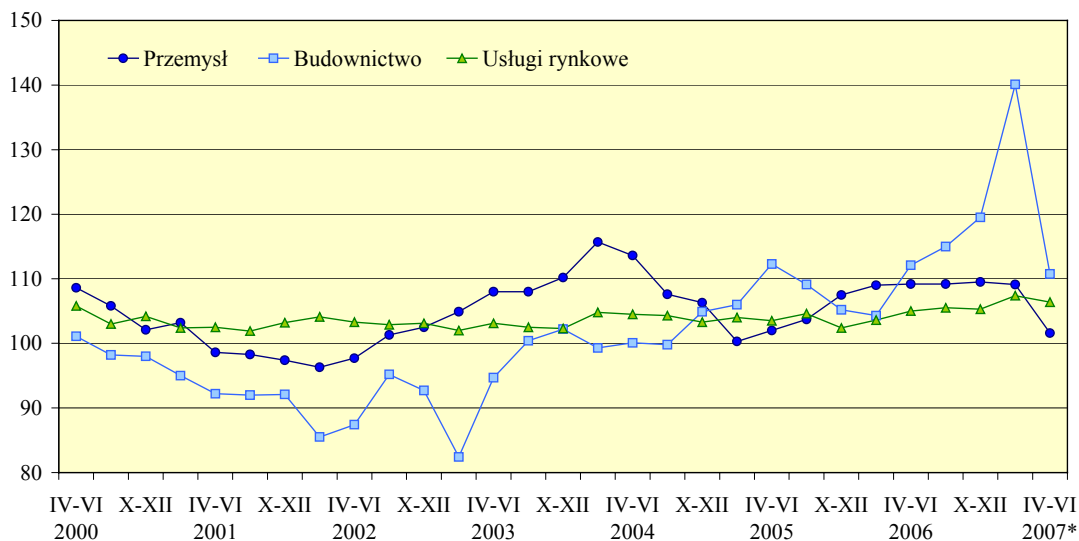
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	I-VI 2007*
Przemysł	106,3	99,2	99,5	107,8	110,5	103,5	109,2	107,9
Budownictwo	99,6	92,5	91,0	97,1	101,8	107,8	114,7	121,8
Usługi rynkowe	104,6	102,5	103,3	102,5	104,2	103,6	104,9	106,9

* szacunki DAP MG

Źródło: GUS

Według szacunków DAP MG w okresie styczeń-czerwiec 2007 roku **wartość dodana brutto w gospodarce wzrosła o ok. 6,9%**, głównie w wyniku stabilnego wzrostu wartości dodanej w sektorze usług rynkowych o ok. 6,9%, którego udział w tworzeniu wartości dodanej brutto stanowi ok. 50%. Wzrost wartości dodanej w przemyśle wyniósł ok. 7,9% (na co również wskazuje wzrost produkcji sprzedanej przemysłu). W analizowanym okresie w największym stopniu wzrosła wartość dodana w budownictwie (o 22%). O skali wzrostu zdecydowała produkcja budowlano-montażowa (w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób wzrosła o 30,2%). W dwóch pierwszych miesiącach roku sektor ten notował rekordowe wzrosty wynikające m.in. z porównania z wynikami sprzed roku (wówczas notowane były spadki), ale też związane z korzystnymi warunkami atmosferycznymi.

Wykres 2 Dynamika wartości dodanej brutto wg sektorów gospodarki w latach 2000-2007 (analogiczny okres roku poprzedniego=100)

*szacunek DAP MG

Źródło: Biuletyny Statystyczne GUS z lat 2000-2007

W 2007 roku przewidujemy wzrost PKB o ok. 6,5%. Szacujemy, że nakłady brutto na środki trwałe wzrosną względem 2006 roku o ok. 20%, przy wsparciu finansowym realizacji inwestycji ze środków unijnych. Spożycie indywidualne powinno wzrosnąć o ok. 6,2%.

Przyspieszenie dynamiki produkcji sprzedanej przemysłu...

W 2006 roku produkcja sprzedana przemysłu w pełnej zbiorowości podmiotów wzrosła o 11,3%, a w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób, o 11,9% względem roku poprzedniego. Jedynie w IV kwartale wzrost był niższy od średniej rocznej i wyniósł 10,8% (r/r).

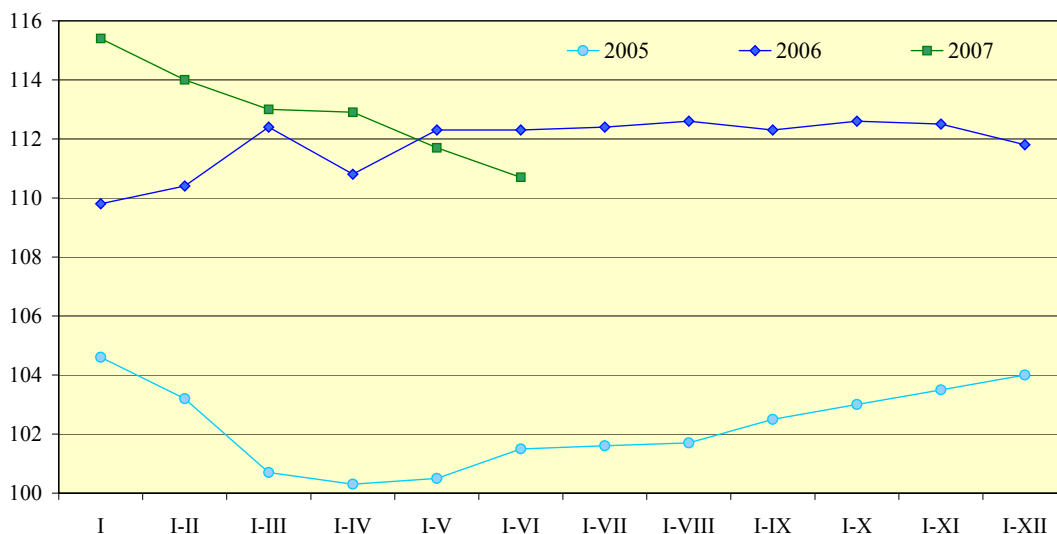
W I połowie br. tendencja wzrostowa utrzymała się. Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł 10,7% (wobec 12,3% w analogicznym okresie roku poprzedniego). Należy jednak zauważyć, że miesięczne wskaźniki w ujęciu rocznym wykazują spowolnienie dynamiki produkcji (z 15,4% w styczniu do 5,6% w czerwcu).

Skala wzrostu produkcji sprzedanej w I połowie br. była wynikiem **przyspieszenia w sekcji przetwórstwo przemysłowe** (wzrost o 12,8% r/r). Natomiast na jej ograniczenie wpłynął spadek w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę (o 5,9%). Spośród głównych grup przemysłowych najszybciej rosła sprzedaż produkcji podmiotów produkujących głównie dobra konsumpcyjne trwałe oraz dobra inwestycyjne (po ok. 18%). Jednostki wytwarzające głównie dobra zaopatrzeniowe zwiększyły sprzedaż produkcji o ok. 15%, a firmy produkujące dobra konsumpcyjne nietrwałe zanotowały wzrost produkcji o ok. 9%. Jedynie w grupie dóbr związanych z energią nastąpił spadek o ok. 4,5%.

Wyższą dynamikę zanotowano w **produkcji działów i grup przemysłu uznawanych za nośniki postępu technicznego. Ich produkcja w okresie styczeń-czerwiec 2007 r. była o 12,6% wyższa¹** niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Przyczynił się do tego wzrost sprzedaży pojazdów samochodowych, przyczepek i naczep.

¹ Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 49 osób.

Wykres 3 Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w latach 2005-2007 (analogiczny okres roku poprzedniego=100)

Źródło: Biuletyny Statystyczne GUS z lat 2005-2007

W okresie styczeń-czerwiec 2007 r. wyższy poziom produkcji niż w analogicznym okresie roku poprzedniego uzyskało 26 z 29 działów przemysłu. W znacznym stopniu wzrosła produkcja w następujących działach o znaczącym udziale:

- produkcji wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych o 28,4%
- produkcji maszyn i urządzeń o 24,8%
- produkcji wyrobów z metali o 22,9%
- produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych o 19,8%
- produkcji maszyn i aparatury elektrycznej o 19,0%

W porównaniu z I połową 2006 r. produkcja sprzedana obniżyła się jedynie w dziale produkcji odzieży i wyrobów futrzarskich o 2,8%.

W **górnictwie** w okresie styczeń-czerwiec 2007 r. zanotowano 0,3-procentowy wzrost produkcji sprzedanej, natomiast w dziale górnictwa kamiennego i brunatnego poziom produkcji zmalał o 6,4%.

Niższy niż przed rokiem był poziom produkcji w sekcji **wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę, o 5,9%**. Obniżenie produkcji sekcji to efekt spadku w dziale wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (6,4%).

Największy dodatni wkład we wzrost produkcji sprzedanej miał, podobnie jak przed rokiem, dział produkcji artykułów spożywczych i napojów, których sprzedaż wzrosła o 5,7%. Istotnie dodatni wkład miała również produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep, a także wyrobów chemicznych i wyrobów z metali.

Wydajność pracy w przemyśle mierzona produkcją na 1 zatrudnionego w okresie styczeń-czerwiec 2007 r. była o 7,0% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 3,4% przeciętnym zatrudnieniu.

Przewiduje się, że wzrost produkcji sprzedanej przemysłu będzie kontynuowany w roku bieżącym i wyniesie ok. 12%.

Przyspieszenie dynamiki w budownictwie...

W 2006 r. ożywieniu inwestycyjnemu towarzyszył dynamiczny wzrost produkcji w budownictwie. **Skala wzrostu produkcji budowlano-montażowej w pełnej zbiorowości podmiotów wyniosła 12%, a w firmach zatrudniających powyżej 9 osób wyniosła ona 17,5%.**

Bardzo dobra koniunktura utrzymuje się również od początku tego roku. **Produkcja w I połowie roku wzrosła o 30,2% względem analogicznego okresu poprzedniego roku (w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób).** Oceniając ten wynik należy również wziąć pod uwagę, że warunki atmosferyczne na początku ubiegłego roku doprowadziły do spadków produkcji w styczniu i lutym (o kilka procent w relacji do analogicznego miesiąca 2005 r.) i rokowania na kolejne miesiące nie były dobre. Korzystny wpływ uwarunkowań pogodowych w dwóch pierwszych miesiącach tego roku miał istotne znaczenie dla wyników sektora i osiągnięcia w tym okresie prawie 60-procentowego wzrostu w skali roku. Zwiększenie produkcji to rezultat zarówno znacznego wzrostu sprzedaży robót o charakterze remontowym (o 34,5%), jak i tych o charakterze inwestycyjnym (o 28,6%).

W okresie styczeń-czerwiec 2007 r. spośród grup przedsiębiorstw budowlanych wg rodzaju wykonywanych robót odnotowano wzrosty we wszystkich grupach. Podobnie jak w poprzednim roku bardzo wysoki wzrost (31,5%) charakteryzował firmy zajmujące się wznoszeniem budynków i budowli, inżynieria lądowa i wodna. Jest to tym bardziej zadowalający wynik, gdyż udział produkcji tej grupy przedsiębiorstw wynosi ponad 80%. Równie istotne zwiększenie produkcji (około 25%) miało miejsce w przedsiębiorstwach specjalizujących się w wykonywaniu instalacji budowlanych (o udziale ok. 13%) oraz przygotowaniu terenu pod budowę (gdzie w analogicznym okresie poprzedniego roku już zwiększono produkcję o 63%). W I połowie 2007 r. produkcja budowlano - montażowa w przedsiębiorstwach realizujących roboty wykończeniowe wzrosła o 6,2% (przy ponad 1-procentowym spadku w I połowie 2006 r.).

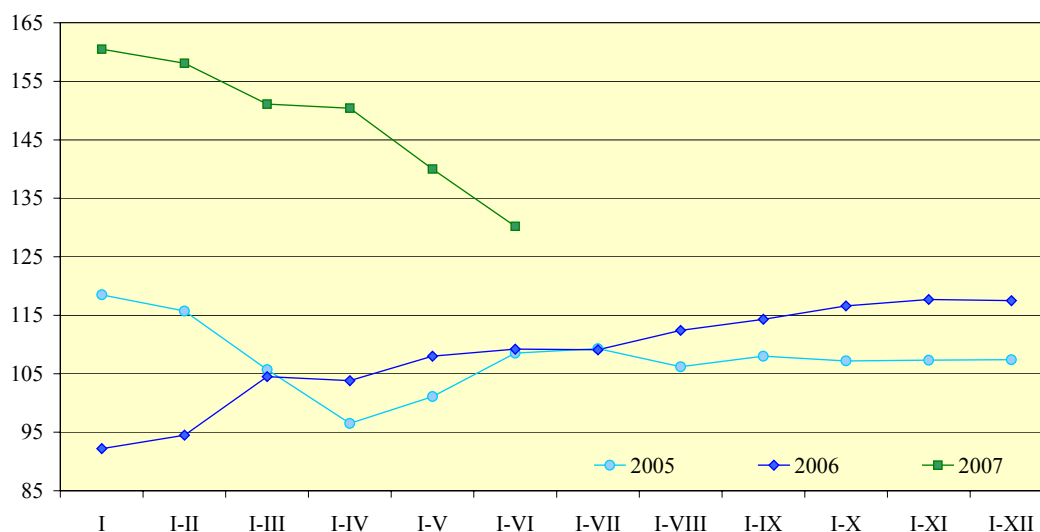
W okresie styczeń-czerwiec 2007 roku oddano do użytku 52,7 tys. mieszkań², co oznacza o 4,7% więcej niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Jedyne w budownictwie indywidualnym oraz zakładowym przekazano większą liczbę mieszkań względem analogicznego okresu 2006 r. (odpowiednio o 15,7% i 72,0%). W wyniku tego udział budownictwa indywidualnego nieco zwiększył się względem poprzedniego roku do 57,4%. Wpływ na wzrost miała zapewne poprawa sytuacji finansowej gospodarstw domowych i dostępność kredytów mieszkaniowych. Znaczny udział w ogólnej liczbie oddanych do użytku mieszkań ma budownictwo na sprzedaż lub wynajem, jednak w tym przypadku odnotowano spadek (o 1%). Największy spadek nastąpił w liczbie mieszkań społecznych czynszowych i komunalnych (odpowiednio 20,6% i 46,5%), jednak ich udział w strukturze jest niewielki.

Bardzo dobrą koniunkturę w zakresie budownictwa mieszkaniowego potwierdzają również dane dotyczące prac przygotowawczych. W okresie styczeń-czerwiec 2007 r. wydano pozwolenia na budowę 114,4 tys. mieszkań. Ilość wydanych pozwoleń na budowę spadła jedynie w budownictwie społecznym czynszowym (o 26,4%). W pozostałych formach budownictwa odnotowano znaczny wzrost, w przypadku mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem o 71,5%, w budownictwie indywidualnym o 46,3%. W efekcie odnotowano 54-procentowy przyrost nowych pozwoleń. Jednocześnie rozpoczęto budowę 86,2 tys. nowych mieszkań tj. o 43% więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego.

---

² dane wstępne GUS

Wykres 4 Dynamika produkcji budowlano-montażowej w latach 2005-2007 (analogiczny okres roku poprzedniego=100)

Źródło: Biuletyny Statystyczne GUS z lat 2005-2007

W 2007 roku wzrost w budownictwie będzie znacznie większy niż w 2006 roku i wyniesie ponad 25%.

Rolnictwo...

Według szacunków GUS w 2006 roku produkcja roślinna zmniejszyła się o 5,5%, natomiast zwierzęca wzrosła o 2,5%. W wyniku tego wielkość produkcji globalnej obniżyła się o 1,4%. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi spadły o 19,1%. Znacznie mniej zebrano ziemniaków (o 13,4%) oraz buraków cukrowych (o 3,7%), a także warzyw gruntowych (7,9%). Brak opadów i bardzo wysoka temperatura w połowie ubiegłego roku wpłynęły na obniżenie plonowania. W kolejnym okresie ulewne deszcze spowodowały utrudnienia w zbiorach upraw. Produkcja żywca wołowego wzrosła o 13,8%, wieprzowego o 9,3%, oraz drobiowego o 2,1%.

Tabela 3 Dynamika produkcji rolniczej w latach 2000-2006 (w cenach stałych)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ogółem	94,4	105,8	98,1	99,2	107,5	95,7	98,6
Produkcja roślinna	94,2	108,6	93,3	94,3	116,7	88,1	94,5
Produkcja zwierzęca	94,7	102,5	103,4	104,8	97,3	105,2	102,5

Źródło: GUS

Skup zbóż podstawowych w okresie lipiec 2006 r. – czerwiec 2007 r. był o 26,8% niższy niż w analogicznym okresie 2005/2006. Skup pszenicy spadł o 27,0%, a żyta spadł o 25,6% wobec poziomu sprzed roku. Niska podaż zbóż i wysoki popyt na ziarno wpłynęły na znaczny wzrost cen zbóż w skali roku.

W czerwcu 2007 roku skupiono o ok. 38,6% mniej zbóż niż w czerwcu 2006 r. Cena pszenicy była o 39% wyższa niż przed rokiem, a żyta o 62,1%. Na targowiskach zarówno ceny pszenicy jak i żyta były wyższe niż przed rokiem (odpowiednio o 58,8% i 71,1%). Na wysokim poziomie kształtowały się ceny ziemniaków, które również znacznie wzrosły w czerwcu o 59%, w wyniku spadku ich skupu. W tym samym miesiącu również ceny ziemniaków na targowiskach były wyższe niż w ubiegłym roku o 61,3%.

Rynek produktów zwierzęcych w okresie styczeń-czerwiec 2007 roku charakteryzował się zwiększonym o 7% skupem żywca rzeźnego. W tym okresie skup żywca rzeźnego wołowego (w przeliczeniu na mięso) wzrósł o 20,2%, a wieprzowego o 10,3%. Podaż żywca drobiowego nieznacznie zmniejszyła się, skupiono o 0,1% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Na rynku rolnym średnie ceny większości produktów rolnych w I półroczu 2007 roku, były wyższe niż przed rokiem. W okresie styczeń-czerwiec 2007 r. ceny żywca wieprzowego były nieco niższe niż w analogicznym okresie 2006 r. (o 2,8% w skupie i 1,7% na targowiskach). Ceny drobiu rzeźnego przy utrzymanej wobec poprzedniego roku podaży wzrosły i średnio w skupie w okresie styczeń-czerwiec br. płacono o 26,7% więcej niż przed rokiem. Podaż mleka do skupu zwiększyła się wobec analogicznego okresu roku 2006, a wzrost jego cen w okresie styczeń-czerwiec wyniósł średnio 5%.

Według wstępnych szacunków GUS, w 2007 roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi będą o 23,2-29,7% większe, rzepaku i rzepiku o 8,2-13,9%, a produkcja warzyw gruntowych o ok. 9,5%, natomiast zbiory owoców z drzew będą o 58,7-51,3% mniejsze, a owoców z krzewów o ok. 21,7%, od uzyskanych w 2006 r.

Handel wewnętrzny – wzrost sprzedaży...

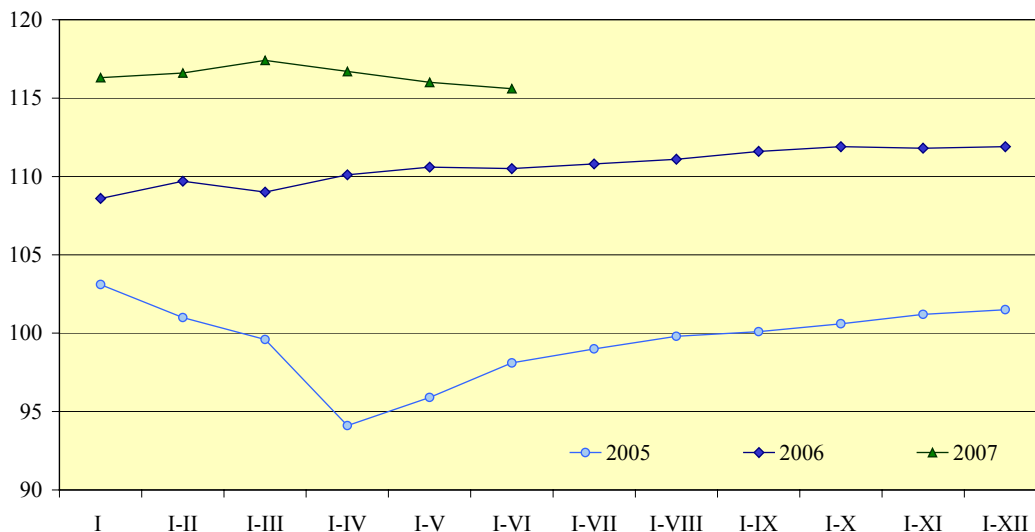
W 2006 roku wolumen sprzedaży detalicznej w pełnej zbiorowości podmiotów przekroczył poziom sprzed roku o ok. 8,1%, natomiast w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób sytuacja kształtowała się jeszcze korzystniej i wzrost sprzedaży wyniósł 11,9%³. Było to wynikiem rosnącej dynamiki sprzedaży w kolejnych kwartałach.

W okresie styczeń-czerwiec 2007 r. sprzedaż detaliczna w cenach stałych przekroczyła poziom z analogicznego okresu 2006 r. o 15,6%. Biorąc pod uwagę zeszłoroczny wzrost w tym okresie o 10,5% to wynik jest tym bardziej budujący. W każdej z grup przedsiębiorstw handlowych odnotowano wzrost sprzedaży, a największy miał miejsce w sklepach z włóknami, odzieżą i obuwiem o 39,1% (wobec 28,5% wzrostu analogicznym okresie 2006 roku). Dynamicznie rozwijała się sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli i części (wzrost o 34,6% wobec 8,9% w I-VI 2006 roku), a także prasy, książek i pozostałej sprzedaży w sklepach wyspecjalizowanych (33,1% wobec 11,7% w 2006 r.). Punkty sprzedaży mebli, produktów RTV i AGD zwiększyły swoją sprzedaż o 27,1% (wobec 16,0%). Sklepy niewyspecjalizowane pozostałej sprzedaży detalicznej odnotowały 24,8% wzrost względem analogicznego okresu roku poprzedzającego (21,2%).

---

³ w cenach stałych

Wykres 5 Dynamika sprzedaży detalicznej (analogiczny okres roku poprzedniego = 100, ceny stałe)

Źródło: Biuletyny Statystyczne GUS z lat 2005-2007

W I półroczu 2007 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób była wyższa o 16,2% niż przed rokiem⁴. Było to wynikiem wzrostów w niemal każdym z rodzajów działalności przedsiębiorstw. Największy wzrost cechował przedsiębiorstwa hurtowe zajmujące się dystrybucją agd i rtv, sprzętu użytku domowego (22,3%). Jedyne spadki odnotowano w sprzedaży wyrobów realizowanych na zlecenie (o 3,1%).

Stopniowe przyspieszenie inflacji...

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2006 r. ukształtował się na poziomie 1%. Mimo przyspieszenia dynamiki cen w III kwartale 2006 r., nadal pozostawała ona poniżej celu inflacyjnego i wyniosła w IV kwartale 1,3%.

W okresie styczeń-czerwiec 2007 r. wskaźnik CPI osiągnął już poziom z przedziału odchyżeń od celu inflacyjnego (2,2% wobec analogicznego okresu roku poprzedniego). Było to efektem korzystnej sytuacji gospodarczej, która pobudza popyt wewnętrzny. Na taki wzrost złożyło się przyspieszenie dynamiki cen żywności i napojów bezalkoholowych, które w I półroczu br. wzrosły o 3,9%. Wynik ten był częściowo efektem odwrócenia trendu spadkowego w cenach drobiu obserwowanego do początku br. W całym analizowanym okresie wzrosły one o 17,3%. Ponadto istotny pozostawał niemal 12-procentowy wzrost cen warzyw (wobec 11,3% w analogicznym okresie 2006 r.). Od sierpnia w kolejnych miesiącach utrzymuje się wzrost cen cukru w ujęciu rocznym (w okresie styczeń-czerwiec br. wzrost wyniósł 3,0%). W żadnym z rodzajów żywności nie odnotowano spadków cen. Wyższe były opłaty za użytkowanie mieszkania (o 4,0%), jednak struktura wzrostu tej kategorii zmieniła się na niekorzyść nośników energii. Nadal utrzymywał się dynamiczny wzrost cen gazu, które były wyższe o 8,6%. W całym analizowanym okresie ceny paliw nieznacznie wzrosły (o 1,1%). Nadal utrzymuje się spadek cen odzieży i obuwia (o 7,5%) oraz sprzętu audiowizualnego (o 10,8%). Od drugiej połowy 2006 r. na znaczeniu w kształtowaniu inflacji przybierają ceny w sektorze usług, w tym zwłaszcza zmiany cen usług internetowych, a także przyspieszenie wzrostu gospodarczego i poprawa sytuacji na rynku pracy (szczególnie w tym sektorze).

⁴ ceny bieżące

Tabela 4 Inflacja bazowa (analogiczny miesiąc roku poprzedniego=100)

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2007	CPI	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6						
2006		100,6	100,7	100,4	100,7	100,9	100,8	101,1	101,6	101,6	101,2	101,4	101,4
2007	1	101,5	101,6	101,7	101,5	101,6	101,8						
2006		100,8	100,8	100,7	101,0	101,0	101,0	101,3	101,4	101,4	101,3	101,6	101,6
2007	2	101,5	101,8	102,3	102,6	102,6	102,7						
2006		99,4	99,7	99,4	99,4	99,6	99,5	100,1	100,7	101	100,9	101,3	101,2
2007	3	101,2	101,5	102,0	101,8	101,9	102,2						
2006		100,2	100,1	99,9	100,2	100,4	100,5	100,8	101	101	100,8	101	101,1
2007	4	101,5	101,7	101,9	101,8	101,9	102,2						
2006		99,9	99,9	99,8	100	100,1	100,2	100,6	100,8	101,1	101,1	101,4	101,5
2007	5	101,1	101,2	101,7	101,9	101,8	102,2						
2006		100,8	100,8	100,7	100,8	100,9	100,9	101	101,2	101,1	101,1	101,1	101,1

1. Inflacja bazowa netto (po wyłączeniu cen żywności i paliw)
2. Inflacja bazowa po wyłączeniu cen kontrolowanych
3. Inflacja bazowa po wyłączeniu cen o największej zmienności
4. Inflacja bazowa po wyłączeniu cen o największej zmienności i cen paliw
5. Inflacja bazowa – 15% średnia obciąża

Źródło: Narodowy Bank Polski

Od listopada 2005 r. do czerwca 2006 roku inflacja bazowa (po wyłączeniu cen kontrolowanych) kształtowała się na poziomie ujemnym. Tendencja ta odwróciła się w drugiej połowie roku, powodując wzrost inflacji bazowej do poziomu 2,7% w czerwcu br. Było to wynikiem znacznego wzrostu cen paliw. W efekcie pozwoliło to na jej ukształtowanie się w I półroczu średnio na poziomie 2,2%. Wskaźnik inflacji „netto” po wyłączeniu cen żywności i cen paliw w okresie pierwszych sześciu miesięcy oscylował na poziomie 1,6% i w czerwcu br. osiągnął najwyższy w tym okresie poziom 1,8%. Utrzymanie się tego wskaźnika poniżej inflacji świadczy o tym, że zmiany cen żywności i paliw przyspieszały jej wzrost. Również inflacja bazowa po wyłączeniu cen o największej zmienności rosła w pierwszym półroczu i w okresie styczeń-czerwiec br. wyniosła średnio 1,8%. Po wyłączeniu cen o największej zmienności i cen paliw wskaźnik inflacji bazowej średnio ukształtował się na poziomie 1,8%, jednak w czerwcu osiągnął poziom 2,2%. Wartość wskaźnika 15% średnia obciąża w I półroczu br. utrzymywała się na poziomie 1,6%, jednak w czerwcu przyspieszyła do 2,2%. Można stwierdzić, że to głównie wzrost cen żywności oraz wzrost cen paliw i innych nośników energii były przyczyną przyspieszenia inflacji.

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w okresie styczeń-czerwiec 2007 roku były średnio wyższe niż w analogicznym okresie roku 2006 o 2,7%. Przyspieszenie dynamiki było w głównej mierze wynikiem wzrostu cen surowców. Największy wzrost cen wystąpił w górnictwie (5,6% wobec analogicznego okresu 2006 r.), chociaż ich wpływ na kształtowanie się PPI zmalał. Roczna dynamika cen w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę była relatywnie wysoka – średni wzrost cen wyniósł 4,4%. W tym okresie w przetwórstwie przemysłowym ceny wzrosły o 2,1% wobec analogicznego okresu 2006 r. Należy dodać, że przed rokiem w sekcji tej obserwowany był spadek cen, a wzrost miał miejsce od maja 2006 r., co doprowadziło do znacznego przyspieszenia w roku bieżącym.

W czerwcu spowolnienie cen produkcji sprzedanej przemysłu obserwowane od lutego było bardziej wyraźne, a ceny wzrosły jedynie o 1,8% wobec analogicznego okresu roku poprzedniego. Obserwowany do kwietnia znaczny wzrost cen w górnictwie zmalał co zostało zrekomensowane wyżkami cen wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę (o 3,5%). Ceny producenta w górnictwie wzrosły o 2,1%, natomiast już w górnictwie rud metali nastąpił spadek cen o 5,8%, wobec wzrostu o 86,1% w analogicznym okresie roku poprzedniego. Mniejszy wzrost cen zanotowano w przetwórstwie przemysłowym (1,4%). Na jego niską skalę miały wpływ spadki cen w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (2,8%), a także pojazdów samochodowych, przyczep i naczip (2,6%).

Ceny produkcji budowlano-montażowej wzrosły w okresie pierwszego półrocza o 6,8% w relacji do analogicznego okresu poprzedniego roku. Sytuacja taka była spowodowana nadwyżką popytu nad podażą, skutkując występowaniem niedoborów materiałów budowlanych, jednak wydaje się że jest to sytuacja przejściowa.

W 2007 roku poziom inflacji będzie kształtował się z jednej strony pod wpływem wysokiej dynamiki popytu krajowego, a z drugiej strony pod wpływem nadal najwyższego spośród krajów UE bezrobocia. Jednocześnie uwzględniając niedobory pracowników pewnych zawodów przewidywany jest dalszy wzrost oczekiwań płacowych. Wpływ sytuacji w rolnictwie wynikającej z niekorzystnych uwarunkowań atmosferycznych na ceny żywności w dalszej części roku może stanowić zagrożenie dla utrzymania inflacji poniżej celu inflacyjnego. Nadal oczekujemy też aprecjacji złotego. Uwzględniając wszystkie czynniki ocenia się, że wzrost cen może osiągnąć poziom powyżej 2,1%.

Rynek pracy – poprawa sytuacji...

Wysoka stopa bezrobocia i niski wskaźnik zatrudnienia pozostają nadal jednymi z najpoważniejszych problemów polskiej gospodarki. Uwzględniając specyfikę polskiego rynku pracy – strukturalny charakter bezrobocia oraz istniejące niedopasowanie popytu i podaży pracy, problemy na rynku pracy mogą ulec pogłębieniu. Rosnącej emigracji zarobkowej wykwalifikowanych pracowników z Polski towarzyszy zmniejszenie liczby osób aktywnych zawodowo⁵.

Od II kwartału 2003 roku obserwuje się jednak stopniową, aczkolwiek powolną, poprawę sytuacji na rynku pracy, polegającą m.in. na wzroście liczby pracujących w gospodarce. Składają się na to znaczne przesunięcia pracujących z rolnictwa, głównie do przemysłu i usług, przy czym sektor usług ma nadal największy udział we wzroście liczby pracujących.

Według danych BAEL w I kwartale 2007 roku liczba osób pracujących (w wieku 15 lat i więcej) wzrosła w stosunku do stanu sprzed roku (o 741 tys. osób) oraz liczba osób biernych zawodowo (o 151 tys. osób). Odnotowano ponadto spadek liczby bezrobotnych (o 807 tys. osób) oraz stopy bezrobocia (o 4,8 pkt. proc.).

Charakterystyczny dla polskiej gospodarki jest niski poziom zatrudnienia wśród najmłodszych oraz najstarszych osób aktywnych zawodowo. Niemniej jednak sytuacja ulega stopniowej poprawie. W I kwartale 2007 roku stopa bezrobocia wśród osób w wieku do 24 lat ukształtowała się na poziomie 25,6%, wobec 27,0% w IV kwartale 2006 roku. W porównaniu z I kwartałem roku 2006 wskaźnik ten był niższy o 8,7 pkt. proc.

---

⁵ Należy jednak zauważyć, że od początku 2006 roku GUS zmienił definicję osoby pracującej co częściowo spowodowało spadek liczby aktywnych zawodowo (w wyniku zakwalifikowania części osób dotychczas zaliczanych do pracujących jako osoby bierne).

Tabela 5 Podstawowe wskaźniki BAEL w latach 2005-2007

	II kw. 05	III kw. 05	IV kw. 05	I kw. 06	II kw. 06	III kw. 06	IV kw. 06	I kw. 07
Współczynnik aktywności zawodowej (%)	54,5	55,7	55,2	53,5	53,6	54,5	54,1	53,2
Wskaźnik zatrudnienia (%)	44,6	46,0	45,9	44,9	46,1	47,4	47,5	47,2
Stopa bezrobocia (%)	18,1	17,4	16,7	16,1	14,1	13,0	12,2	11,3
Liczba osób pracujących (tys.)	13 947	14 359	14 390	14 098	14 459	14 926	14 911	14 839
Liczba osób bezrobotnych (tys.)	3 072	3 017	2 893	2 701	2 365	2 237	2 076	1 894
Liczba osób biernych zawodowo (tys.)	14 223	13 841	14 051	14 575	14 537	14 319	14 394	14 726

Źródło: GUS

Do głównych czynników koniunkturalnych kształtujących sytuację na rynku pracy w Polsce można zaliczyć:

- wysoki wzrost wydajności pracy,
- wycofanie się z rynku pracy (dezaktywizacja) spowodowane obawą przed utratą pracy i bezrobociem (świadczenia przedemerytalne, renty)⁶.

Wśród czynników strukturalnych należy wymienić:

- niewystarczający poziom kapitału ludzkiego, zwłaszcza wśród ludzi po 35 roku życia,
- przeciętne wysokie koszty pracy, związane z istnieniem tzw. klina podatkowego,
- niedopasowanie popytu i podaży na rynku pracy (niskie kwalifikacje bezrobotnych),
- małą mobilność zawodową i terytorialną.

W pierwszym półroczu 2007 roku odnotowano stopniową poprawę sytuacji na rynku pracy. Podobnie jak w analogicznym okresie roku 2006, od początku 2007 r. obserwowany był systematyczny wzrost, tak w ujęciu rocznym, jak i miesięcznym, przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. Od początku 2005 r. do czerwca 2007 r. liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwach zwiększyła się o 8,6%. W dalszym ciągu obniżała się liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopa bezrobocia.

Tabela 6 Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w tys.)

	I-VI 2006	I-VI 2007	2007/2006
Ogółem	4 880	5 096	104,4
Przemysł	2 467	2 551	103,4
Górnictwo	181	178	98,3
Przetwórstwo przemysłowe	2 085	2 174	104,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	201	199	99,1
Budownictwo	317	348	109,7
Handel i naprawy	892	945	105,9
Hotele i restauracje	84	89	105,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	493	506	102,7
Obsługa nieruchomości i firm	458	486	106,2

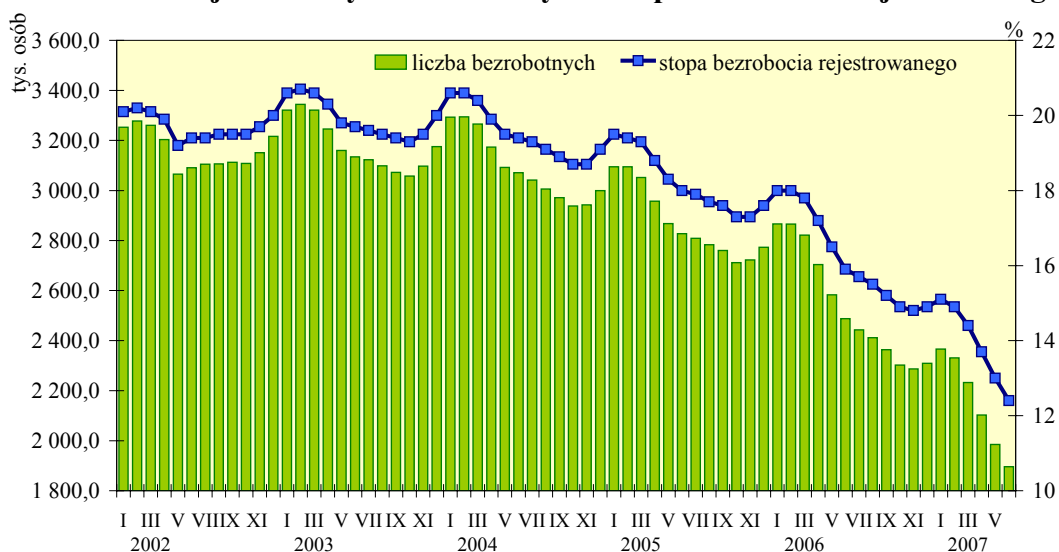
Źródło: Biuletyny Statystyczne GUS z lat 2005-2007

⁶ Szczególnie w okresie poprzedzającym wejście w życie ustawy o świadczeniach przedemerytalnych z dnia 30.04.2004 r.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-czerwiec 2007 r. było wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 4,4%. Wzrost obserwowany był niemal we wszystkich sekcjach: budownictwo (9,7%), obsługa nieruchomości i firm (6,2%), handel i naprawy (5,9%), hotele i restauracje (5,1%), oraz przemysł (3,4%). Ponadto odnotowano wzrosty w przetwórstwie przemysłowym (4,3%) oraz w transporcie i łączności (2,7%). Zatrudnienie niższe niż przed rokiem zanotowano w górnictwie (o 1,7%) oraz w energetyce (0,9%).

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego, w okresie styczeń-czerwiec 2007 roku, najwyższy wzrost zatrudnienia miał miejsce w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (13,9%), sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych (12,4%), maszyn i aparatury elektrycznej (10,3%), a także w produkcji wyrobów z metali (10,0%). Spadki zatrudnienia miały miejsce w produkcji odzieży i wyrobów futrzarskich (4,8%), produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (2,7%) oraz we włókiennictwie (0,7%).

Wykres 6 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego

Źródło: GUS

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec czerwca 2007 r. ukształtowała się na poziomie 1,89 mln osób, tj. o 23,8% niższym niż w czerwcu poprzedniego roku. Stopa bezrobocia, od stycznia 2005, kiedy wyniosła 19,4%, sukcesywnie się obniżała (za wyjątkiem początkowych miesięcy roku) i w listopadzie wyniosła 14,8%. Na przełomie roku doszło do nieznacznej korekty, będącej efektem czynników cyklicznych – wskaźnik na koniec stycznia 2007 wyniósł 15,1%. W pierwszej połowie roku 2007 bezrobocie stale obniżało się i jego stopa na koniec czerwca 2007 wyniosła 12,4%. Wzrost stopy bezrobocia na przełomie roku, jak również spadek w okresie wakacyjnym, jest zjawiskiem sezonowym. Jednak obserwowany w pozostałych miesiącach spadek wskaźnika świadczy o długookresowej poprawie sytuacji na rynku pracy, choć należy pamiętać, że obniżenie wskaźnika bezrobocia częściowo jest efektem migracji zarobkowych Polaków.

Na poprawę na rynku pracy wpływa również wzrastająca produkcja głównie w sektorze usług oraz wzrost gospodarczy, które pociągają za sobą zwiększenie popytu na pracę jako efekt wyższej pracochłonności usług niż chociażby przemysłu.

Zakładając roczny wzrost gospodarczy na poziomie ok. 6,5% oczekuje się dalszego wzrostu zatrudnienia w gospodarce narodowej. Wynikający z prognozy makroekonomicznej, jak i napływających danych bieżących, wzrost popytu na pracę w 2007 r. powinien gwarantować poprawę wskaźników charakteryzujących rynek pracy (m.in. pozostawanie stopy bezrobocia na poziomie poniżej 13%).

Wzrost wynagrodzeń oraz świadczeń społecznych...

Dobra koniunktura na rynku pracy, a także wzrost cen powoduje dalszy wzrost presji płacowej. Do jej nasilenia może dojść również w konsekwencji zmniejszającej się liczby osób aktywnych zawodowo. Należy jednak zauważyć, że wzrost płac, przy jednoczesnym wzroście zatrudnienia, powoduje zwiększenie dochodów jakimi dysponują gospodarstwa domowe, co stymuluje wzrost popytu.

W okresie styczeń-czerwiec 2007 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 2 775 zł (wzrost o 8,4% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego). Najwyższy wzrost płac odnotowano w budownictwie (o 14,6%), handlu i naprawach i w przetwórstwie przemysłowym (po 9,1%) oraz w energetyce (8,9%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego najwyższy wzrost płac wystąpił w produkcji drewna i wyrobów z drewna (14,2%), wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (12,9%), koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (12,6%), pozostałego sprzętu transportowego (11,6%), wyrobów z metali (11,3%) oraz produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (9,4%). Jedyny spadek przeciętnych wynagrodzeń nastąpił w dziale produkcji sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych (o 1,2%).

Tabela 7 Przeciętne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

	I-VI 2006	I-VI 2007	2007/2006
Ogółem	2 561	2 775	108,4
Przemysł	2 587	2 805	108,4
Górnictwo	4 128	4 418	107,0
Przetwórstwo przemysłowe	2 372	2 588	109,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	3 431	3 735	108,9
Budownictwo	2 406	2 758	114,6
Handel i naprawy	2 408	2 627	109,1
Hotele i restauracje	1 886	2 045	108,4
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2 803	2 983	106,4
Obsługa nieruchomości i firm	2 615	2 807	107,3

Źródło: Biuletyny Statystyczne z lat 2006-2007

Siła nabywcza przeciętnych wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w 2006 roku zwiększyła się o 4,2%, wobec wzrostu 1,2% w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost był kontynuowany również w pierwszym półroczu 2007 roku, kiedy wyniósł 6,2% i był o 2,1 pkt. procentowego wyższy niż notowany w analogicznym okresie ub. roku. Obserwowany, nieprzerwanie od drugiego kwartału 2005 r., wzrost płac w ujęciu realnym jest efektem przede wszystkim dynamicznego wzrostu płac w ujęciu nominalnym w warunkach niskiej dynamiki cen konsumpcyjnych. W ostatnich kwartałach wzrostowi sprzyjały też ożywienie gospodarcze, stopniowa poprawa sytuacji na rynku pracy oraz obserwowany niedobór wykwalifikowanych pracowników w niektórych sektorach gospodarki (np. budownictwie).

Ramka Obniżenie składki rentowej

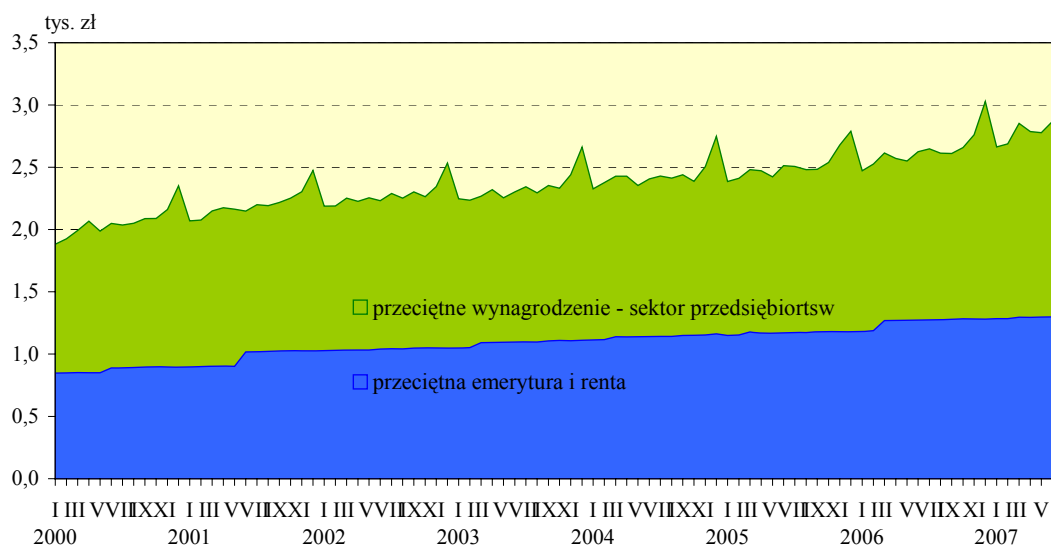
15 czerwca 2007 r. przyjęto ustawę o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz innych ustaw, która m.in. wprowadza zmniejszenie stawki składki rentowej w dwóch etapach. Składka, która wynosiła 13% podstawy i była płacona po połowie przez pracownika i pracodawcę zmniejszyła się do 10% od 1 lipca 2007 r., z tym, że 3-procentowa obniżka dotyczyła wyłącznie części świadczonej przez osoby zatrudnione. Będą one teraz płaciły nie 6,5% lecz 3,5%.

W drugim etapie – od 1 stycznia 2008 r. nastąpi dalsze zmniejszenie – z 10% do 6%. Pracodawcy zapłacą wówczas o 2 pkt. proc. mniej, czyli 4,5%, a wysokość składki pracowniczej spadnie o kolejne 2 pkt. proc. – do 1,5% podstawy wymiaru.

Zmiana ta spowoduje zwiększenie pensji pracowniczych, a także zmniejszenie kosztów działalności małej przedsiębiorczości, powodując jej rozwój.

W okresie styczeń-czerwiec 2007 wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedzającego były również świadczenia społeczne. Przeciętna miesięczna renta i emerytura z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w pierwszym półroczu 2007 roku ukształtowała się na poziomie 1 293 zł i była o 4,1% wyższa w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego (realny wzrost o 1,4%). Natomiast przeciętna miesięczna emerytura i renta rolników indywidualnych wzrosła w tym okresie o 2,9% (w ujęciu realnym 0,2%) i wyniosła 815 zł.

Wykres 7 Wynagrodzenie i świadczenie społeczne

Źródło: Biuletyny Statystyczne GUS z lat 2000-2007

Przewiduje się, że w 2007 roku realny wzrost przeciętnego wynagrodzenia będzie znacznie wyższy niż w 2006 r., biorąc pod uwagę dynamiczny wzrost wynagrodzeń w ujęciu nominalnym, nawet w sytuacji wyższej niż przed rokiem inflacji.

Finanse publiczne...

W 2006 roku w ujęciu nominalnym dochody budżetu państwa wyniosły 197,6 mld zł. Wydatki kształtowały się na poziomie 222,7 mld zł. W porównaniu z rokiem poprzednim realizacja dochodów była niższa o 1,7 pkt proc. (101%), a wydatków budżetowych o 0,6 pkt proc. (98,6%). W rezultacie deficyt budżetowy był zdecydowanie niższy niż przed rokiem w ujęciu nominalnym i wyniósł 25,1 mld zł wobec 28,4 mld zł w roku 2005. Jednak biorąc pod uwagę wykonanie ustawy to wynik był o 1 pkt. proc. gorszy niż w 2005 (wykonanie ustawy budżetowej odpowiednio: 82% wobec 81%).

W okresie styczeń-czerwiec 2007 r. dochody budżetu państwa wyniosły 115,3 mld zł i stanowiły 50,4% zaplanowanych w ustawie budżetowej. Dochody przekroczyły poziom z analogicznego okresu poprzedniego roku o 24,9%. **Wydatki budżetowe w tym okresie ukształtowały się na poziomie 119 mld zł** i stanowiło to 45,9% zaplanowanych w ustawie. Jednak względem ubiegłego roku zwiększyły się one w mniejszym stopniu niż dochody, a ich wzrost wyniósł 8%.

Tabela 8 Realizacja ustawy budżetowej w 2007 (w mld zł)

	Ustawa budżetowa	Wykonanie	%
DOCHODY	229,0	115,3	50,4
Dochody podatkowe i niepodatkowe	214,3	109,8	51,3
Podatki pośrednie	138,5	71,3	51,5
PIT	22,1	11,9	54,1
CIT	31,6	16,9	53,5
Dochody państwowych jedn. budżetowych	19,1	8,9	46,4
Środki z UE i innych źródeł nie podlegaj. zwrotowi	14,7	5,5	37,2
WYDATKI	259,0	119,0	45,9
Obsługa długu krajowego	21,8	9,7	44,6
Obsługa długu zagranicznego	6,3	3,8	60,2
Dotacja dla funduszu emerytalno-rentowego	14,0	6,9	49,3
Dotacja dla FUS	20,5	7,8	37,8
Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	36,8	21,5	58,3
DEFICYT	-30,0	-3,7	12,3
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DEFICYTU	30,0	3,7	12,3
KRAJOWE	21,0	0,1	0,5
Bony skarbowe	0,0	-5,7	-
Obligacje	37,2	11,7	31,4
Przychody z prywatyzacji	3,0	1,0	33,9
Prefinansowanie zadań z udziałem środków z UE	-2,8	0,1	-
ZAGRANICZNE	9,0	3,7	39,5

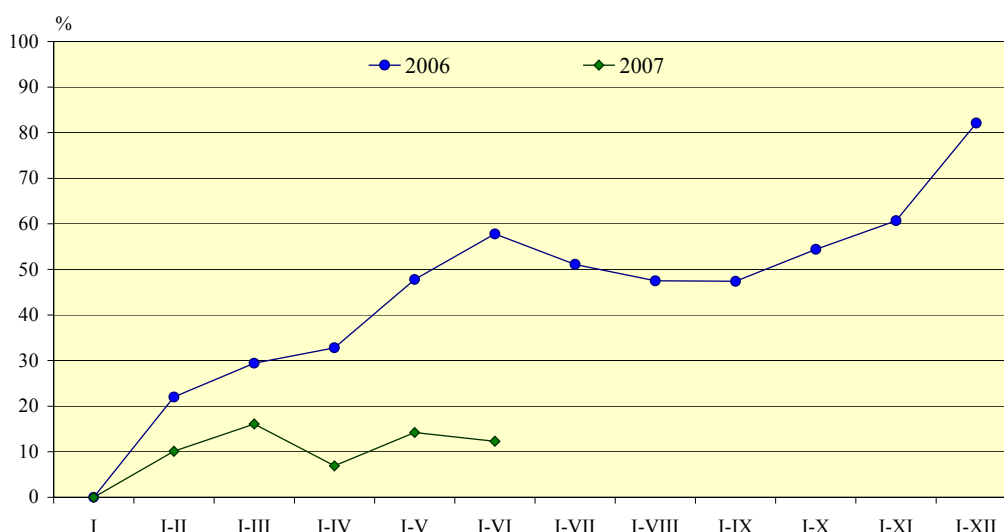
Źródło: Ministerstwo Finansów

Po stronie dochodowej największe znaczenie miały wpływy z podatków pośrednich. Stanowiły one 62% całości dochodów zrealizowanych w tym okresie i były o 16,3% wyższe w ujęciu nominalnym od wpływów z tego tytułu w I półroczu 2006 roku. Kolejnymi składowymi o znacznym udziale w całości dochodów były wpływy z podatku od osób fizycznych i z podatku od osób prawnych, które stanowiły odpowiednio 14,7% i 10,3% całości dochodów i były wyższe niż rok wcześniej odpowiednio o 38,7% i 31,4%. Wzrost wpływów z podatków pośrednich był wynikiem zwiększenia dochodów z podatku akcyzowego (stanowiącego 32% dochodów z podatku pośredniego) i VAT, będących w głównej mierze konsekwencją znacznie większej

sprzedaży detalicznej. Natomiast wzrost wpływów z podatków dochodowych był efektem wzrostu wynagrodzeń i dobrej kondycji finansowej podmiotów.

Po stronie wydatków w okresie styczeń-czerwiec 2007 r. największe znaczenie miały subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego (18%), które wzrosły względem analogicznego okresu o 6,7%. Wzrost wydatków wobec poprzedniego roku nastąpił w obsłudze zadłużenia zagranicznego (o 10%), ale ich udział był już znacznie mniejszy i wyniósł 3,2%. Dotacje dla FUS z udziałem na poziomie 6,5%, zmniejszyły się w ujęciu nominalnym o 40,5%. Obniżyły się również koszty obsługi długu krajowego (o 18,7%) i dotacja dla Funduszu Emerytalno-Rentowego o 9,4%.

Wykres 8 Wykonanie deficytu budżetu państwa

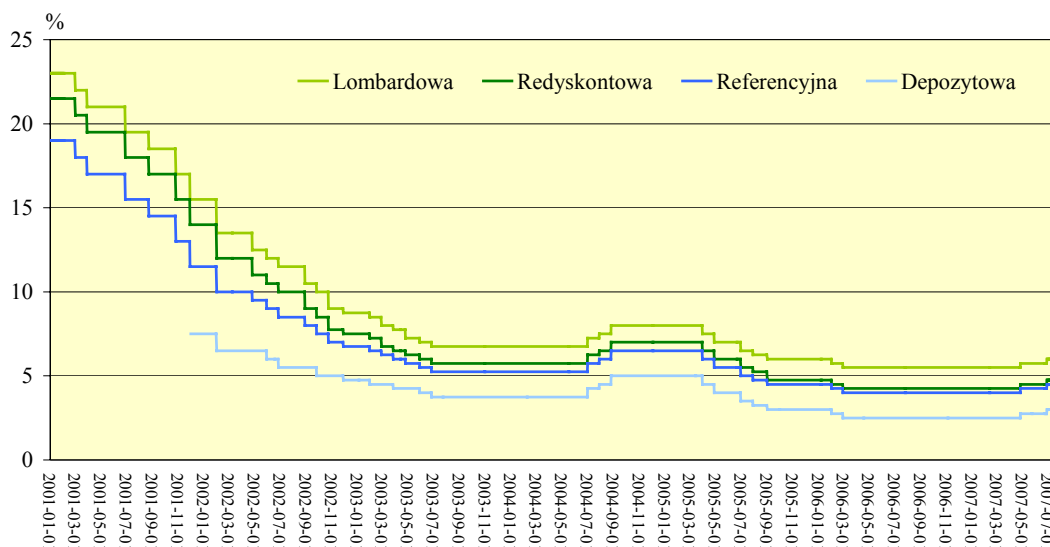
Źródło: Ministerstwo Finansów

Polityka monetarna...

Ostatnia fala redukcji stóp procentowych objęła rok 2005 i 2006. Rada Polityki Pieniężnej dokonała siedmiu obniżek stóp i łącznie zmniejszono je o 2,5 pkt. proc. (przy czym stopę redyskontową weksli obniżono w sumie o 2,75 pkt. proc.). Decyzje Rady spowodowane były głównie spadającymi wskaźnikami inflacji, zmniejszającymi się oczekiwaniami inflacyjnymi oraz niską dynamiką cen produkcji sprzedanej przemysłu i wysoką dyscypliną płac. Źródłem presji inflacyjnej mogły być rosnące ceny ropy naftowej, jednak ich wpływ był kompensowany przez silniejszy kurs złotego.

W pierwszej połowie br. stopy procentowe zostały zmienione dwukrotnie. Podwyższenie stóp nastąpiło w kwietniu i czerwcu każdorazowo o 0,25 pkt. proc. W związku z tym stopy procentowe kształtowały się na poziomie: referencyjna 4,5%, lombardowa 6,0%, depozytowa 3,0%, a redyskontowa weksli 4,75%. Rada postanowiła zacieśnić politykę pieniężną oceniając za bardziej prawdopodobne ukształtowanie się inflacji w średnim okresie powyżej celu inflacyjnego niż poniżej.

Wykres 9 Wartość stóp procentowych NBP w latach 2001-2007

Źródło: Narodowy Bank Polski

Podaż pieniądza M3 wzrosła w czerwcu br. o 14,9% w porównaniu z czerwcem 2006 r. Wielkość pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) wzrosła o 14,4%, natomiast depozytów i innych zobowiązań o 27,4% w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego. Głównym czynnikiem stojącym za tym wzrostem był przyrost depozytów i innych zobowiązań bieżących niemonetarnych instytucji finansowych (73,9%), których średni wzrost w I półroczu wyniósł 63,4%. Znaczny wzrost depozytów i innych zobowiązań odnotowano w gospodarstwach domowych (28,0%), na co głównie wpłynęła poprawa sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych. Wzrost depozytów w przedsiębiorstwach na poziomie 23,1% świadczy o stabilnej sytuacji tego sektora. Jednocześnie wskazuje, że firmy dysponują środkami, które częściowo angażują w przedsięwzięcia inwestycyjne oraz finansowanie zapasów i kapitału obrotowego. Potwierdza to znaczny wzrost nakładów brutto na środki trwałe.

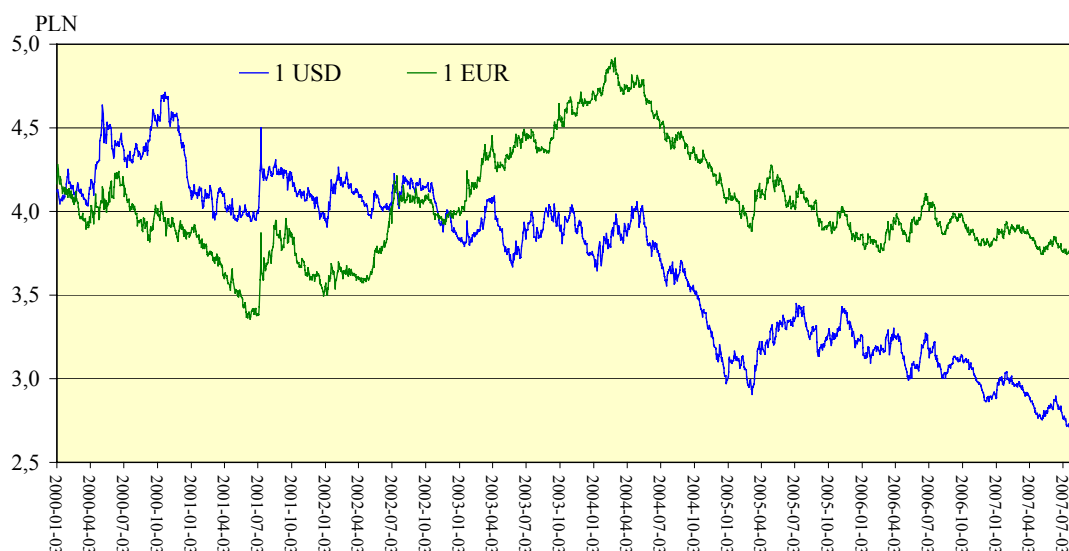
Wielkość kredytów w czerwcu 2007 r. wzrosła o 29,1% w stosunku do czerwca 2006 r. Złożył się na to przede wszystkim wysoki przyrost kredytów dla gospodarstw domowych (37,7%), w ślad za dalszą poprawą sytuacji finansowej gospodarstw, a także pozytywną oceną koniunktury w przyszłości. Jest to konsekwencją przyrostu zarówno kredytów mieszkaniowych jak i konsumpcyjnych. Dalszy wzrost cen na rynku nieruchomości, spowodował spadek popytu na kredyty mieszkaniowe, jednak nie wpłynęło to na ich dynamikę. Przyrastały również kredyty dla instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych (o 29,7%). Dynamika wolumenu kredytów dla przedsiębiorstw znacznie przyspieszyła i w czerwcu br. wyniosła 22,1%. Popyt przedsiębiorstw na kredyt wzrastał w wyniku złagodzenia warunków uzyskania kredytu, jako efekt nasilającej się konkurencji w sektorze bankowym. Można również zauważyć ustabilizowanie się dynamiki kredytów inwestycyjnych, a coraz częściej nowe inwestycje finansowane są z wykorzystaniem środków własnych. Dynamicznie przyrastają kredyty dla przedsiębiorstw na zakup nieruchomości, których dynamika była podobnej skali jak dla gospodarstw domowych. Ponadto oczekiwany jest dalszy przyrost zadłużenia wśród przedsiębiorstw, co potwierdza dobra ocena przez przedsiębiorstwa sytuacji makroekonomicznej w przyszłości, jak i deklaracje banków co do łagodzenia polityki kredytowej. Sugeruje to dalsze przyspieszenie tempa wzrostu inwestycji. Na znaczeniu przybiera kredyt jako środek do realizacji fuzji i przejęć.

Kurs walutowy...

W 2006 roku nasza waluta umocniła się zarówno względem euro jak i dolara, w porównaniu z 2005 r. (odpowiednio o 13,8% oraz o 17,7% wobec 2004 roku). Jedynie w I kwartale 2006 r. na rynku walutowym obserwowano pewne osłabienie kursu złotego względem dolara. Średni kurs USD/PLN był w 2006 r. niższy o 4,1% niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, natomiast średni kurs EUR/PLN był niższy o 3,2%. Średni kurs euro wyniósł 3,8951 zł, natomiast dolar amerykański średnio kosztował 3,1025 zł.

W I kwartale br. złoty umocnił się wobec dolara, natomiast osłabił się względem euro. W II kwartale 2007 złoty nadal umacniał się w stosunku do dolara, nastąpiło natomiast odwrócenie trendu względem euro. Na umocnienie waluty wpływały napływające dane o tempie wzrostu gospodarczego i dynamiki płac. Częściowo wynikało to również z umocnienia walut na rynkach wschodzących. W przypadku dolara było to wynikiem deprecjacji tej waluty na rynkach światowych. Nie bez znaczenia była również występująca różnica pomiędzy stopami procentowymi NBP, a Europejskiego Banku Centralnego (niższe od NBP o 0,5 pkt. proc.) i Banku Centralnego Stanów Zjednoczonych FED (wyższe od NBP o 0,75 pkt. proc.).

Wykres 10 Złoty w relacji do euro i dolara (kursy nominalne)

Źródło: Narodowy Bank Polski

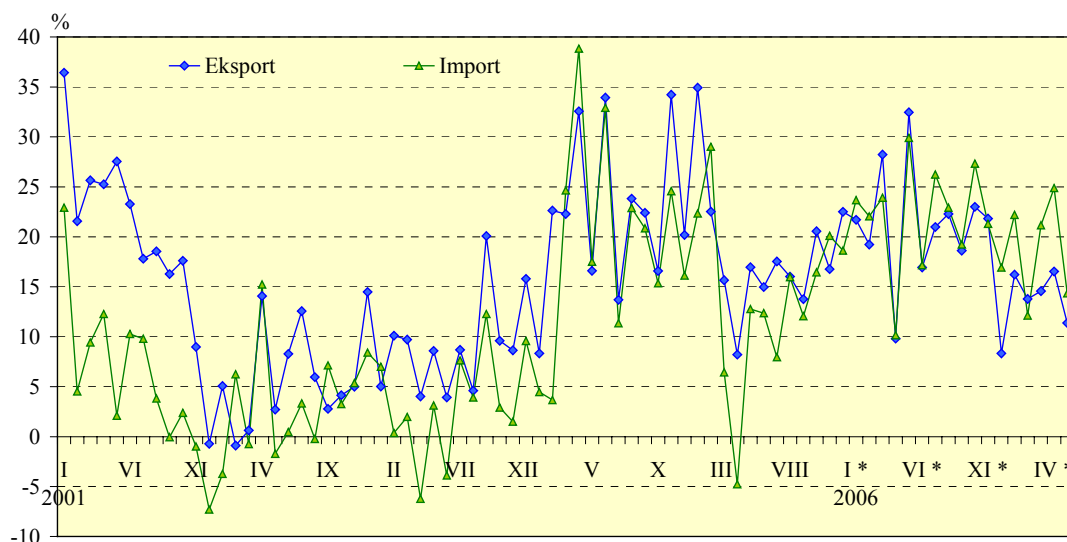
W przypadku czynników zewnętrznych znaczącą rolę odgrywają napływające dane makroekonomiczne ze Stanów Zjednoczonych oraz Europy Zachodniej. Gospodarka amerykańska charakteryzuje się relatywnie niskim wzrostem gospodarczym, choć ostatni kwartał był wyjątkowo dobry (PKB wyniósł w II kw. 2007 r. 3,4%, I kw. 2007 r. - 0,6%, IV kw. 2006 r. - 2,1%, w III kw. - 1,1%) podobnie jak w krajach Unii Europejskiej (strefa euro w I kw. 2007 r. - 3,1%, w IV kw. - 3,3%, III kw. - 2,5%). Sytuacja na rynku pracy w Stanach Zjednoczonych jest lepsza niż w Unii Europejskiej. Stopa bezrobocia w USA wyniosła w czerwcu 4,5%, natomiast w krajach strefy euro zharmonizowana stopa bezrobocia w czerwcu kształtowała się na poziomie 6,9%. Wskaźnik inflacji jest nieco wyższy w Stanach Zjednoczonych (2,7% w czerwcu 2007 r. wobec czerwca 2006 r.) niż w strefie euro (1,9%).

Na aprecjację polskiej waluty oddziaływały dane makroekonomiczne, wskazujące na przyspieszenie wzrostu gospodarczego. Innymi istotnymi czynnikami kształtującymi wartość kursu walutowego były wysoka dynamika produkcji, wzmożony popyt inwestycyjny i konsumpcyjny, a także permanentna poprawa sytuacji na rynku pracy.

Zwiększenie deficytu obrotów handlu zagranicznego...

Według wstępnych danych GUS w okresie styczeń-maj 2007 roku wartość eksportu liczonego według cen bieżących wyniosła 38,9 mld euro i była o 12,0% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem roku 2006. Wartość importu wyniosła 45,1 mld euro i była o 14,5% wyższa w relacji do roku poprzedniego. Ujemne saldo obrotów handlu zagranicznego wyniosło więc 6,1 mld euro, a jego pogorszenie było wynikiem zmniejszającej się nadwyżki w handlu z krajami rozwiniętymi oraz niewielkiego wzrostu deficytu w obrotach z krajami rozwijającymi się. Jednocześnie znacząco zmniejszyła się wielkość deficytu w wymianie z krajami Europy Środkowej i Wschodniej, głównie w rezultacie dynamicznego wzrostu eksportu do tej grupy państw. Warte podkreślenia jest odnotowanie zmniejszającej się nadwyżki (1,5 mld euro) w obrotach z krajami rozwiniętymi, w tym pojawienie się deficytu w handlu z krajami strefy euro.

Wykres 11 Dynamika importu i eksportu w euro (ujęcie transakcyjne)

* dane wstępne

Źródło: Narodowy Bank Polski

Według grup krajów, w okresie pierwszych pięciu miesięcy 2007 roku, w polskim eksporcie wzrósł udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 1,3 pkt. proc. w stosunku do analogicznego okresu 2006 r.), natomiast udział krajów rozwiniętych obniżył się o 0,8 pkt. proc. W imporcie zwiększył się udział krajów rozwijających się (o 1,3 pkt. proc.). Spadł natomiast udział krajów rozwiniętych (przy jednoczesnym wzroście udziału krajów UE o 0,2 pkt. proc.), oraz krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 0,7 pkt. proc.). Udział krajów UE w eksporcie Polski wyniósł 79,2%, natomiast import z tych krajów stanowił 64,7% wartości całego importu.

Podobnie jak w latach ubiegłych, także w okresie styczeń-maj 2007 roku, głównym partnerem handlowym Polski pozostawały Niemcy z 26,4-procentowym udziałem w polskim eksporcie i 24,1% w imporcie (wzrost eksportu w euro o 7,1% oraz importu o 14,8% w stosunku do analogicznego okresu 2006 roku). W przypadku Rosji w okresie styczeń-maj 2007 eksport zwiększył się o 33,2%, a import wzrósł o 3,8%. Udział tego kraju w polskim eksporcie ogółem

zwiększył się o 0,7 pkt. proc. do 4,5%, a w imporcie - zmniejszył o 1,0 pkt. proc. do 8,7%. Zauważyć należy wzrastające znaczenie importu z Chin (wzrost udziału w polskim imporcie o 1,2 pkt. procentowego, do 6,8%), którego wzrost w największym stopniu wynikał ze zwiększonego importu sprzętu AGD, mebli i obuwia z tego kraju. Znaczny wzrost nastąpił w eksporcie na Ukrainę i do Wielkiej Brytanii, co było powodem znacznego zwiększenia eksportu wyrobów przemysłu elektromaszynowego i metalurgicznego w obu przypadkach mającego duży udział w całkowitym eksporcie.

Według wstępnych danych NBP w ujęciu transakcyjnym (w euro) w okresie styczeń-maj 2007 roku wartość eksportu wyniosła 41,8 mld euro i była o 14,2% wyższa w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wydatki na import wyniosły 44,5 mld euro, co było wielkością o 18,7% większą niż zanotowana przed rokiem. W konsekwencji saldo obrotów towarowych było ujemne i wyniosło 2,7 mld euro, wobec 0,9 mld euro deficytu w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Na kształtowanie się wielkości importu oraz eksportu w znacznym stopniu wpływ miała sytuacja na rynku walutowym. Stopniowe umacnianie się polskiej waluty obserwowane od 2004 roku utrzymało się także w kolejnych miesiącach roku 2007. Dynamiczny wzrost eksportu to efekt również m.in. relatywnie dobrej koniunktury gospodarczej w UE, a także wzrostu konkurencyjności polskiej oferty handlowej. Z drugiej strony wzrost importu w znacznej mierze należy wiązać z obserwowaną ciągłą poprawą klimatu inwestycyjnego oraz utrzymującym się wysokim poziomem popytu wewnętrznego w Polsce.

Przewiduje się, że w 2007 roku eksport (w ujęciu bilansu płatniczego na bazie transakcji, wyrażony w euro) wzrośnie o ok. 14,5% i wyniesie ok. 106,7 mld euro, natomiast import zwiększy się o ok. 16,0% i osiągnie wartość 112,7 mld euro. Deficyt wyniesie 5,9 mld euro. W ujęciu rzeczowym eksport wyniesie ok. 101,1 mld euro, a import ok. 117,9 mld euro, natomiast saldo -16,8 mld euro.

Pogorszenie bilansu płatniczego...

Wstępne dane bilansu płatniczego za okres **styczeń-maj 2007 roku** wskazują na pogorszenie sytuacji w stosunku do analogicznego okresu 2006 roku. Odnotowano zwiększenie ujemnego salda na rachunku bieżącym – do 3,86 mld euro wobec 2,38 mld euro w analogicznym okresie 2006 roku. Wynik ten był zdeterminowany przede wszystkim zwiększeniem deficytu na rachunku obrotów towarowych (-2 683 mln euro wobec -900 mln euro w 2006 r.), zwiększeniem ujemnego salda na rachunku dochodów (o 1 205 mln euro). W rezultacie zwiększenia nadwyżki na rachunku transferów bieżących (2 820 mln euro wobec 1 931 mln euro w 2006 roku) oraz dodatniego salda usług (o 614 mln euro, do 1 107 mln euro) skala wzrostu deficytu została nieco zmniejszona. Salda na rachunku kapitałowym i finansowym były dodatnie i wyższe niż przed rokiem o odpowiednio 151 mln euro wobec 616 mln euro oraz 5 151 mln euro wobec 3 201 mln euro. Napływ kapitału z tytułu zagranicznych inwestycji portfelowych wyniósł 873 mln euro (wobec 2,4 mld euro przed rokiem). Znacząco natomiast zwiększył się napływ kapitału z tytułu pozostałych inwestycji, który wyniósł 5 944 mln euro (wobec napływu w wysokości 2 028 mln euro w stosunku do analogicznego okresu roku 2006). W omawianym okresie napływ kapitału z tytułu bezpośrednich inwestycji zagranicznych był nieznacznie większy (o 176 mln euro, do 4 871 mln euro).

Tabela 9 Bilans płatniczy w latach 2003-2007 (w mln euro)

	2003	2004	2005	2006*	I-V 2007*
Rachunek bieżący	-4 109	-8 652	-4 125	-6 333	-3 862
Towary: saldo	-5 076	-4 557	-2 245	-3 906	-2 683
Wpływy z eksportu	53 814	65 836	77 601	93 233	41 846
Wypląty z importu	58 890	70 393	79 846	97 139	44 529
Usługi: saldo	430	791	1 536	1 749	1 107
Dochody: saldo	-3 189	-9 255	-9 010	-10 669	-5 106
Transfery bieżące: saldo	3 726	4 369	5 594	6 493	2 820
Rachunek kapitałowy	-40	948	789	1 685	767
Rachunek finansowy	7 794	6 909	11 558	9 230	8 352
Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą	-269	-643	-2 487	-3 320	-409
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce	4 084	10 225	7 717	11 567	4 871
Inwestycje portfelowe: aktywa	-1 138	-1 046	-1 993	-3 598	-1 977
Inwestycje portfelowe: pasywa	3 395	8 561	11 771	1 560	873
Pozostałe inwestycje: aktywa	-423	-9 413	-2 239	-2 470	-543
Pozostałe inwestycje: pasywa	2 902	-925	-1 404	6 987	5 944

* dane wstępne

Źródło: Narodowy Bank Polski

MINISTERSTWO GOSPODARKI
Departament Analiz i Prognoz

Warszawa, lipiec 2007 r.

WYNIKI GOSPODARCZE POLSKI W LATACH 2006-2007

Wyszczególnienie	Jednostka	2006	VI 2006	VI 2007	I-VI 2007	2007 ¹
PKB	%	106,1			106,5 ⁵	106,5
Spożycie ogółem	%	104,9			105,5 ⁵	105,2
Spożycie indywidualne	%	105,2			106,4 ⁵	106,3
Akumulacja	%	114,1			124,0 ⁵	118,0
Nakłady brutto na środki trwałe	%	116,5			126,0 ⁵	120,0
Ceny						
Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych	%	101,0	100,8	102,6	102,2	102,1
Średnioroczny wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu	%	102,3	103,0	101,8	102,7	103,0
Produkcja²	%					
Produkcja sprzedana przemysłu	%	111,3	112,2	105,6	110,7	112,0
Produkcja budowlano-montażowa	%	112,0	115,7	103,7	130,2	125,0
Wynagrodzenia						
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej, w tym:	zł	2 477				
- w sektorze przedsiębiorstw	zł	2 644	2 625	2 870	2 775	2 738
Przeciętna emerytura i renta						
- z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	zł	1 178	1 273	1 298	1 293	1 314
- rolników indywidualnych	zł	754	805	808	816	826
Rynek pracy						
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	tys. osób	4 918	4 918	5 144	5 096	5 067
Przeciętna liczba emerytów i rencistów	tys. osób	9 151	9 152	9 191	9 178	9 132
- z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	tys. osób	7 565	7 564	7 659	7 624	7 605
- rolników indywidualnych	tys. osób	1 586	1 588	1 532	1 551	1 527
Stopa bezrobocia (stan na koniec okresu)	%	14,9	15,9	12,4	12,4	12,7
Handel zagraniczny wg GUS						
Saldo obrotów handlowych	mln euro	-12 858 ³			-6 133 ⁴	
Eksport	mln euro	87 926 ³			38 929 ⁴	
Import	mln euro	100 784 ³			45 063 ⁴	

1 - prognoza DAP MG

2 - dot. pełnej zbiorowości podmiotów w 2006 i prognoz na 2007, pozostałe dane dla podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób

3 - wstępne dane

4 - wstępne dane za okres styczeń-maj

5 - szacunki DAP MG

	Jednostka	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Produkt Krajowy Brutto (zmiana)	%	7	6,2	7,1	5	4,5	4,3	1,2	1,4	3,9	5,3	3,6	6,1
Spożycie indywidualne (zmiana)	%	3,2	8,8	7,1	5	5,4	3,1	2,3	3,4	2,0	4,4	2,0	5,2
Nakłady brutto na środki trwałe (zmiana)	%	16,5	19,7	21,8	14	6,6	2,7	-9,7	-6,3	-0,1	6,4	6,5	16,5
Produkcja sprzedana przemysłu (zmiana)	%	9,7	8,3	11,5	3,5	3,6	6,7	0,6	1,1	8,3	12,6	3,7	11,3
Produkcja budowlano-montażowa (zmiana)	%	8,1	4,6	17,1	11	9,4	1,4	-11,7	-4,1	1,6	1,8	8,0	12,0
Inflacja (średnioroczna)	%	27,8	19,9	14,9	11,8	7,3	10,1	5,5	1,9	0,8	3,5	2,1	1,0
Inflacja (XII/XII)	%	21,6	18,5	13,2	8,6	9,8	8,5	6,3	0,8	1,7	4,4	0,7	1,4
Pracujący w gospodarce narodowej	mln osób	15,5	15,8	16,2	16,2	15,9	15,5	15,0	12,8	12,6	12,7	12,9	13,1
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	tys. osób	5738	5664	5745	5856	5795	5312	5138	4912	4724	4684	4773	4918
Liczba bezrobotnych	tys. osób	2629	2360	1826	1831	2350	2703	3115	3217	3176	3000	2773	2309
Stopa bezrobocia	%	14,9	13,2	10,3	10,4	13,1	15,1	17,5	18,0	20,0	19,0	17,6	14,9
Przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w gospodarce narodowej	tys. osób	691	874	1066	1233	1697	1894	2045	2098	2185	2273	2361	2477
Przeciętne wynagrodzenie realne brutto w gospodarce narodowej	%	2,8	5,5	5,9	3,3	4,7	1,0	2,5	0,7	3,4	0,7	1,8	4,0
Przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw	tys. osób	754	957	1162	1349	1835	2057	2203	2277	2342	2439	2516	2644
Przeciętne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw	%	3,2	5,8	5,5	3,7	3	1,3	1,6	1,5	2,0	0,8	1,2	4,2
Przeciętna realna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych brutto	%	3,2	2,1	4,6	2,2	3,9	-2,3	4,7	4,6	4,1	0,6	0,3	6,2
Saldo obrotów towarów i usług (wg GUS)	mld EUR	-	-	-	-	-	-18,7	-15,8	-15,0	-12,8	-11,7	-9,7	-9,9
Wartość eksportu (wg GUS)	mld EUR	-	-	-	-	-	34,4	40,2	43,5	47,5	59,7	71,4	80,3
Dynamika eksportu (wg GUS)	%	-	-	-	-	-	-	16,9	8,2	9,3	25,6	19,6	12,5
Wartość importu (wg GUS)	mld EUR	-	-	-	-	-	53,1	56,0	58,5	60,4	71,4	81,2	90,2
Dynamika importu (wg GUS)	%	-	-	-	-	-	-	5,6	4,4	3,2	18,2	13,8	11,1

*Opracowano
w Zespole Analiz Makroekonomicznych
w Departamencie Analiz i Prognoz
Monika Krupa-Leończyk
Michał Szymczuk
Marcin Zelman*

*Akceptowała Grażyna Henclewska
Dyrektor Departamentu*